

KRAGERØ KOMMUNE

ÅRSBERETNING 2017

Rådmannens forslag 22.3.2018

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. RÅDMANNENS KOMMENTAR	3
2. HOVEDTALL ØKONOMI 2017	3
2.1 Driftsregnskapet	3
2.2 Investeringsregnskapet	8
3. BRUTTO OG NETTO DRIFTSRESULTAT	12
4. GJELD, RENTER OG AVDRAG	14
5. LIKVIDITET OG ARBEIDSKAPITAL	18
6. FORDELING 2015-2017 PÅ VIRKSOMHETSOMRÅDER (KOSTRA). 19	
7. ARBEID FOR Å SIKRE LIKESTILLING, INTEGRERING, TILGJENGELIGHET OG EN HØY ETISK STANDARD I KOMMUNEN	22
8. INTERNKONTROLL I KRAGERØ KOMMUNE	24
9. INTERKOMMUNALT SAMARBEID MED BASE I KRAGERØ.....	24
10. BETINGEDE UTFALL MED ØKONOMISKE KONSEKVENSER FOR KRAGERØ KOMMUNE	25

1. RÅDMANNENS KOMMENTAR

Etter kommunelovens § 48 nr. 5 skal rådmannen utarbeide en årsberetning. Denne årsmeldingen er utarbeidd etter det pliktige innholdet som kommunelovens § 45.5 og regnskapsforskriften § 10 og § 12 som et minimum tilsier årsberetningen skal inneholde.

2. HOVEDTALL ØKONOMI 2017

2.1 Driftsregnskapet

Overskuddsbegrepet i kommunalt regnskap er knyttet til budsjettet ved at man måler overskuddet slik:

Budsjett minus regnskap = overskudd/underskudd (eller mindreforbruk/merforbruk som er den korrekte betegnelsen i kommunal regnskapsterminologi). Årsbudsjettet blir gjennom året, hvis rapporteringen tilsier det, revidert pr 30.4 og 31.8 gjennom politiske vedtak. Et årsresultat nær 0 betyr altså at summen av inntekter og utgifter har vært som budsjettet siden budsjettet skal balansere.

	2017	2016	2015	2014	2013
Overskudd	3,506 mill	10,155 mill	13,554 mill		0,0 mill
Underskudd				3,1 mill	

Av en brutto omsetning i 2017 på over 956 mill. kr, ble resultatet for kommunen et mindreforbruk på 3,507 mill. som tilsvarer et budsjettavvik på 0,36 % målt mot brutto inntekter.

Rådmannen vil i regnskapssaken for årsregnskap 2017, foreslå at årets mindreforbruk blir avsatt til disposisjonsfond.

Etter en eventuell slik avsetning vil kommunens disposisjonsfond være på 35,063 mill. noe som vil utgjøre 3,7 % av kommunens estimerte brutto omsetning i 2018. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) anbefaler en størrelse på disposisjonsfondet på 5 % av brutto omsetning for at kommunen skal ha en bærekraftig og sunn økonomi.

For 2018 er ytterligere 8,618 mill budsjettert avsatt til disposisjonsfond og foreløpig er det ikke budsjettert med bruk av disposisjonsfondet i 2018.

HOVEDTALL FOR KOMMUNENS INNTEKTSFORUTSETNINGER (DRIFT)

		REGNSKAP 2017	REGULERT BUDSJETT 2017	OPPRINNELIG BUDSJETT 2017	REGNSKAP 2016
1	Skatt på inntekt og formue	246 803 988	242 951 000	242 951 000	238 907 612
2	Ordinært rammetilskudd	329 513 040	334 007 000	328 007 000	318 670 579
3	Skatt på eiendom	42 306 140	42 952 000	41 652 000	40 956 213
4	Andre direkte eller indirekte skatter	202 908	203 000	186 000	203 089
5	Andre generelle statstilskudd	45 299 023	43 868 000	42 271 000	44 508 896
6	Sum frie disponible inntekter	664 125 099	663 981 000	655 067 000	643 246 389
7	Renteinntekter og utbytte	3 031 053	2 804 000	1 390 000	3 855 948

		REGNSKAP 2017	REGULERT BUDSJETT 2017	OPPRINNELIG BUDSJETT 2017	REGNSKAP 2016
8	Gevinst finansielle instrumenter	0	0	0	0
9	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	16 097 535	17 362 829	17 962 829	17 565 697
10	Tap finansielle instrumenter	0	0	0	0
11	Avdrag på lån	29 504 000	29 384 000	27 887 000	29 244 295
12	Netto finansinntekter/-utgifter	-42 570 482	-43 942 829	-44 459 829	-42 954 044
13	Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	1 970 189
14	Til ubundne avsetninger	20 496 844	20 496 821	10 341 621	19 454 357
15	Til bundne avsetninger	16 487 543	203 000	186 000	10 996 449
16	Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	10 155 223	10 155 200	0	13 554 322
17	Bruk av ubundne avsetninger	7 491 110	7 491 110	2 021 110	1 349 066
18	Bruk av bundne avsetninger	6 239 761	2 181 563	2 394 563	5 021 416
19	Netto avsetninger	-13 098 293	-871 948	-6 111 948	-12 496 191
20	Overført til investeringsregnskapet	2 021 110	2 021 110	2 021 110	0
21	Til fordeling drift	606 435 214	617 145 113	602 474 113	587 796 154
22	Sum fordelt til drift	602 929 427	617 145 113	602 474 113	577 640 931
23	Regnskapsmessig mindreforbruk	3 505 787	0	0	10 155 200

Redegjørelse for vesentlige budsjettavvik 2017 (avvik utover +/- 3 %)

Andre generelle statstilskudd

		Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik	Avvik i %
5	Andre generelle statstilskudd	45 299 023	43 868 000	1 431 023	3,3

Det reelle avviket er at integreringstilskuddet vedrørende bosatte flyktninger er 4,7 mill høyere enn budsjettert (familiejenforeninger).

Overføringer til VIG (1,2 mill) og overføringer til Omstillingsprogrammet (1,6 mill) er budsjettert på andre generelle statstilskudd, mens mottatt tilskudd er bokført på overføringer fra fylkeskommunen ettersom de er de som utbetaler tilskuddene.

Rente- og investeringskompensasjon på skoler, kirkebygg og omsorgsinstitusjoner er budsjettert med 0,7 mill høyere enn virkelige mottatte tilskudd.

Renteinntekter og utbytte

		Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik	Avvik i %
7	Renteinntekter og utbytte	3 031 053	2 804 000	227 053	8,1

Avviket skyldes høyere gjennomsnittlig inntektende på bankkonto samt noe bedre renteoppnåelse gjennom 2017 enn forutsatt.

Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter

		Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik	Avvik i %
9	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	16 097 535	17 362 829	1 265 294	7,3

Avviket skyldes i hovedsak at vektet gjennomsnittrente ved utgangen av 2017 bare økte til 1,63 % fra 1,6 % ved årets begynnelse, mot forutsetningene i budsjettet om en økning av budsjettrenten på vel 0,1 %. Senere låneopptak enn planlagt i 2017 er også med på redusere rentekostnaden.

Avsetning og bruk av bundne avsetninger

		Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik	Avvik i %
15	Til bundne avsetninger	16 487 543	203 000	16 284 543	
18	Bruk av bundne avsetninger	6 239 761	2 181 563	4 058 198	

Når det gjelder bruk og avsetning av/til bundne fond, er denne anvendelsen i prinsippet utenfor kommunestyrets myndighet. Som de fleste kommuner, praktiserer ikke Kragerø kommune ustrakt budsjettering av bruk/avsetninger av/til bundne fond. Det vil derfor fremstå avvik mellom bokførte beløp og budsjetterte beløp.

Når det gjelder selvkostområdene praktiserer imidlertid Kragerø kommune budsjetteringer av avsetninger og bruk av bundne selvkostfond basert på budsjettkalkylene hver høst.

HOVEDTALL FOR KOMMUNALOMRÅDER OG BUDSJETTOMRÅDER

Område/kommunalområde	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2016
Politisk virksomhet	7 736 581	8 105 626	8 705 626	5 962 629
Omstillingsprogrammet	500 000	500 000	0	0
Rådmannen	16 315 168	17 536 632	17 471 090	16 715 591
herav: Tilskudd	11 225 332	11 335 461	11 335 461	11 021 202
herav: Næringsaktivitet	1 406 892	2 584 196	2 584 196	2 023 991
Stab og Støtte	36 620 519	36 661 765	34 639 225	32 864 597
Oppvekst	223 448 721	223 616 465	219 101 543	220 606 165
Samfunn	103 802 412	105 731 295	102 625 718	98 030 115
Selvkost VARF	-17 672 297	-12 036 811	-12 203 027	-17 942 396
Selvkost Bygg og areal	-1 011 978	-578 122	-641 575	-1 830 940
Helse og omsorg	239 260 883	234 076 836	224 581 356	218 098 140
Lønnsjusteringspott	0	-90 410	6 172 320	0

Redegjørelse for vesentlige budsjettavvik 2017
(avvik utover +/- 3 % eller beløp utover 1 mill.)

	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik	Avvik i %
Politisk virksomhet	7 736 581	8 105 626	369 045	4,6
Rådmannen	16 315 168	17 536 632	1 221 464	6,9
<i>herav: Næringsaktivitet</i>	<i>1 406 892</i>	<i>2 584 196</i>	<i>1 177 304</i>	<i>45,5</i>
Samfunn	103 802 412	105 731 295	1 928 883	1,8
Selvkost VARF	*-13 382 040	*-13 273 986	108 054	0,8
Selvkost B&A	*-1 753 280	*-903 673	849 607	94
Helse og omsorg	239 260 883	234 076 836	-5 184 047	2,2

*korrigeret for bruk og avsetning til bundne fond (rapportert under inntektsforutsetningene for kommunen)

Politisk virksomhet

Mindreforbruket er knyttet til de ekstra budsjettmidlene formannskap og hovedutvalg fikk til disposisjon i forbindelse med behandling av budsjettet for 2017, jf. kst. sak 106/16, ved at formannskapet ikke tok i bruk sitt disposisjonsfond på 350 000,-

Samfunn

Kommunalområdet samfunn har totalt et mindreforbruk på 1,9 mill som utgjør 1,8 % av årets budsjetttramme.

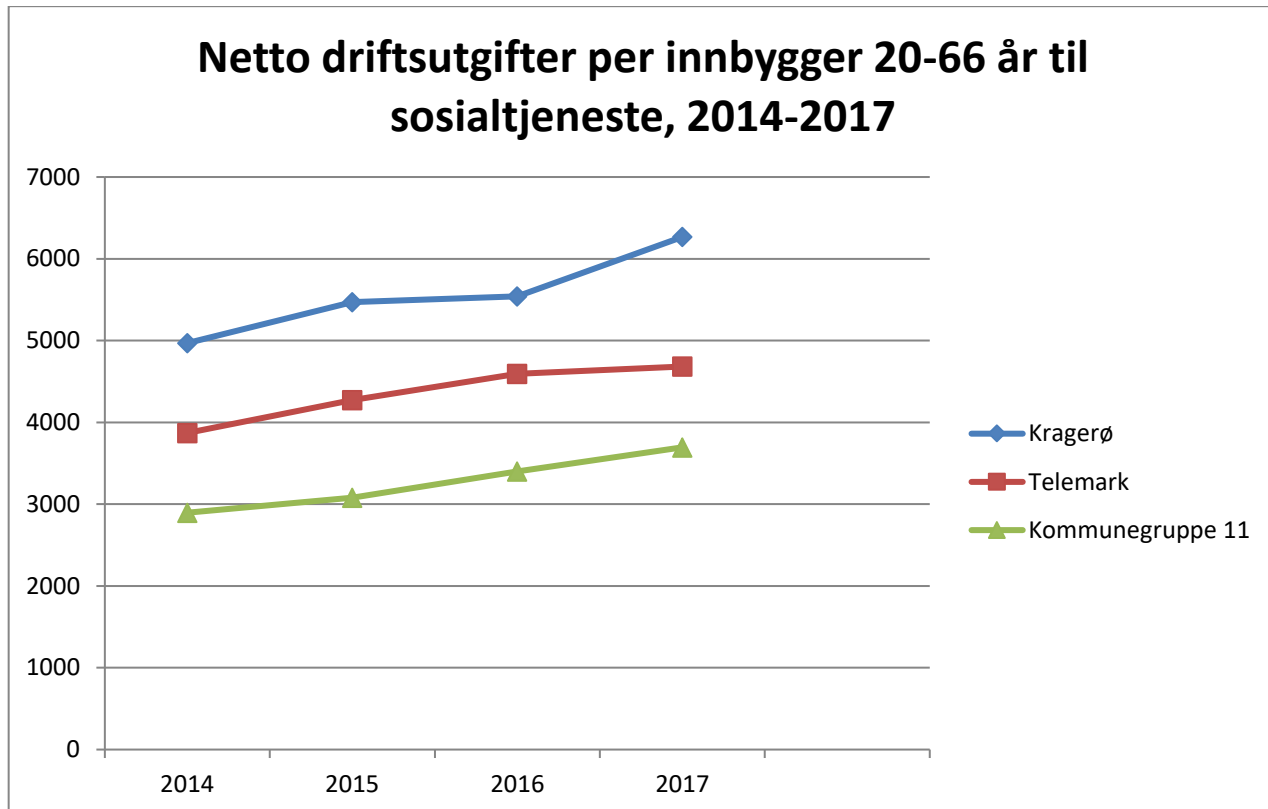
Kostrafunksjonene **332 Kommunale veier** og **335 Rekreasjon i tettsted** som forvaltes av virksomheten veg og park, har et merforbruk i 2017 på 1 mill som skyldes 0,1 mill i økte lønnskostnader i hovedsak knyttet til vintervedlikehold av veger, samt en større vegreparasjon av Tåtøyveien som fikk hard medfart i forbindelse med mye nedbør. Økte parkeringsinntekter har redusert merforbruket.

Kostrafunksjonene **373 Kino** har et merforbruk på 0,5 mill og **383 Musikk- og kulturskoler** et merforbruk på 0,3 mill. Øvrige kulturområder har i hovedsak gått i pluss slik at Kultur samlet har merforbruk på 0,4 mill i 2017.

Sluttbehandling av næringsavfall (inngår ikke i selvkostsystemet) har gitt en merinntekt på 0,4 mill i 2017.

Kostrafunksjonene **242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid**, **276 Kvalifiseringsordningen** og **281 Ytelse til livsopphold** som forvaltes av virksomheten NAV har et mindreforbruk på 1,7 mill hvorav 0,5 mill er sparte lønnsmidler knyttet til vakanser og sykefravær som har blitt ordnet ved å løfte deltidsansatte midlertidig opp i høyere stillingsprosent. Ytelser gitt under kvalifiseringsordningen og ytelser til livsopphold har samlet gitt en besparelse på 1,2 mill.

Basert på flere års erfaring, har sosialhjelpsbudsjettet blitt økt de siste 4 årene, noe som gjør at budsjettene har blitt holdt med god margin. Imidlertid er kostratallene innefor dette området høye i Kragerø som den foreløpige kostrastatistikken for 2017 viser:

2014	2015	2016	2017	
4970	5469	5541	6267	Kragerø kommune
3871	4273	4594	4683	Telemark
2896	3078	3399	3695	Kgr 11

Inntekter knyttet til svømmehallen som går under kostrafunksjon **380 Idrett** bidrar med et mindreforbruk på 0,5 mill. Boligutleie, kostrafunksjon **265 Kommunalt disponert leiligheter** har gitt en merinntekt på 0,35 mill og utleie av næringslokaler gjennom kostrafunksjonen **320 Kommunal næringsvirksomhet** har gitt en merinntekt på 0,35 mill.

Bygg og areal - selvkostområde

Bygg og areals selvkostdel har gitt et reelt bidrag til kommunens resultat i 2017 med 0,8 mill ved at merinntektene i sin helhet godskrives resultatet 2017 siden vi har tidligere år med subsidiering av området.

For analysen av de gebyrfinansierte selvkosttjenestene vises det til note 6.10 Gebyrfinansierte selvkosttjenester i årsregnskapet.

Helse og omsorg

Merforbruket på 5,2 mill fordeler seg i hovedsak på følgende kostrafunksjoner **254 Helse og omsorgstjenester til hjemmeboende** 3,4 mill, **253 Helse og omsorgstjenester i institusjon** 1,6 mill.

Samlet i kommunalområdet er lønn til ekstrahjelp (10300) økt med 1,3 millioner kroner sammenlignet med 2016. Overtidsbruken har økt med 1 million kroner i forhold til fjoråret og vikarbruk på 10200 har samlet sett økt med 4 millioner. På samme tid har altså sykkelønsrefusjon gått ned litt ned.

Sykefraværet har vært omtrent på samme nivå som i 2017, men vi har fått mindre refusjon enn i 2016, totalt 363 000 kr. Det er nærliggende å tro at økt korttidsfravær er årsak til denne nedgangen.

På kommuneoverlege-området er det positivt resultat som skyldes vesentlig mer statlige refusjoner enn budsjettert.

I virksomhet Helsetjenester, har alle både sykehjem (funksjon 253), hjemmetjenester (funksjon 254) og legevakt (funksjon 241) et merforbruk. Merforbruket skyldes økte pasientbehov spesielt innen demens, men også noe på somatiske avdelinger. Presset på de vikarene en har er stort og gir en del overtidsbruk. Bildet er det samme i hjemmetjenestene som på sykehjemmet, der en i perioder har hatt fast bemanning hjemme hos enkelte brukere gjennom året

I virksomhet Omsorgsboliger (funksjon 253 Helse og omsorgstjenester i institusjon) har vi det klart største prosentvise negative avviket. Det meldes om økt brukerbehov som krever mer bemanning.

Sykefraværet har vært tidvis vært høyt ved enkelte boliger, der skifte av avdelingsledere og omstilling/sammenslåing av boliger kan ha bidratt negativt. Det er også utfordrende å skaffe fagpersonell og vikarer til disse tjenestene. Det gjør at en fort må utbetale overtid.

2.2 Investeringsregnskapet

HOVEDTALL INVESTERINGSREGNSKAPET

	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Opprinnelig Budsjett 2017	Regnskap 2016
Investeringer i anleggsmidler	116 988 833	144 904 341	83 830 000	176 184 019
Utlån og forskutteringer	19 177 382	15 854 913	5 800 000	2 189 209
Kjøp av aksjer og andeler	2 493 837	2 500 000	2 500 000	2 612 214
Avdrag på lån	3 203 044	1 500 000	1 500 000	4 866 808
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
Avsetninger	148 379	4 671 110	4 671 110	3 446 172
Årets finansieringsbehov	142 011 474	169 430 364	98 301 110	189 298 422
<i>Finansiert slik:</i>				
Bruk av lånemidler	102 584 757	144 156 812	72 210 000	144 688 461
Inntekter fra salg av anleggsmidler	2 394 368	2 500 000	2 500 000	7 308 511
Tilskudd til investeringer	0	0	0	2 926 445
Kompensasjon for merverdiavgift	12 984 653	11 747 529	12 620 000	14 248 404
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner*	15 853 951	1 650 000	1 650 000	9 558 666
Andre inntekter	4 790 323	4 000 000	4 000 000	5 403 514
Sum ekstern finansiering	138 608 053	164 054 341	92 980 000	184 134 002
Overført fra driftsregnskapet	2 021 110	2 021 110	2 021 110	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	1 273 391	3 354 913	3 300 000	5 164 420

Sum finansiering	141 902 553	169 430 364	98 301 110	189 298 422
Udisponert investeringsregnskapet	-108 920	0	0	0

*Kommunen har gjennomført nettobudsjetteringer på investeringsprosjekter med inntekter. Derfor fremkommer budsjettavvik på denne linjen i tabellen. Fra 2019 vil det bli budsjettet brutto, dvs. både inntekter og utgifter på investeringsprosjektene.

Redegjørelse for vesentlige budsjettavvik 2017

Som det fremgår av tabellen er det regulerte budsjettet større enn det opprinnelige. Dette skyldes at ved årsskiftet blir ubrukte budsjettmidler pr 31.12 i det forrige året budsjettet på ny i det påfølgende året (rebudsjettet).

Da det opprinnelige årsbudsjettet for 2017 samt rebudsjetteringen av tidligere restbudsjettmidler langt oversteg sannsynlig oppnåelig investeringsnivå for 2017 (målt i november), ble investeringsbudsjettet for 2017 den 14. desember redusert med 108 mill. for at regnskap og budsjett skulle være bedre i balanse ved årsskiftet.

Regnskapet viser selv med nedskaleringer pr 14.12.2017 en ubalanse mellom budsjetterte investeringer og utførte investeringer i anleggsmidler:

	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik
Investeringer i anleggsmidler	116 988 833	144 904 341	-27 915 508
Bruk av lånemidler	102 584 757	144 156 812	-41 572 055

Gjennom tertialrapporteringene i 2018 samt budsjettarbeidet 2019-2022, vil det bli en prioritert oppgave å fordele vedtatte investeringsprosjekter på antatt år kommunen har kapasitet til å gjennomføre prosjektene. Samtidig vil det bli hensyntatt en bærekraftig utvikling på lånegjelden, jf. målene i vedtatt budsjettokumentet 2018-2021.

Ubrukte lånemidler pr 31.12 i et regnskapsår gir en god indikasjon på ennå ikke fullførte prosjekter som budsjettmessig skulle ha vært fullført innen årsskiftet. Regnskap og budsjett er på grunnlag av reduksjonen 14. desember 2017 rimelig i balanse ved årsslutt og har et vesentlig bedre samsvar enn årene 2013-2015.

Ubrukte lånemidler	Beløp
Ubrukte lånemidler pr 31.12.2013	57,172 mill.
Ubrukte lånemidler pr 31.12.2014	45,774 mill.
Ubrukte lånemidler pr 31.12.2015	94,698 mill.
Ubrukte lånemidler pr 31.12.2016	19,619 mill
Ubrukte lånemidler pr 31.12.2017	0 mill

Fra 1. januar 2018 legges det reduserte beløpet fra 14. desember med 108 mill. tilbake i investeringsbudsjettet for 2018.

Når man ser på vedtatt investeringsbudsjett for 2018 og legger til de rebudsjetterte 108 mill., blir beløpet såpass stort at det er urealistisk å få gjennomført alle investeringene i 2018. I løpet av første halvår vil det derfor bli gjennomført en gjennomgang av alle investeringsprosjekter med sikte på å få frem en realistisk gjennomføringsplan med hensyn til tidsperspektivet og med det få korrekte årsbudsjetter. Nedskalering før årsskiftet som er foretatt i 2016 og 2017 vil kommunen bestrebe seg på å unngå ved kommende årsskifte.

Budsjettavvik på investeringer:

Foruten problematikken knyttet til gjennomføringen av prosjektene drøftet i avsnittet foran, er det noen prosjekter i 2017 som har budsjettmessige overskridelser, og som omtales.

Noen av prosjektene har overskridelser i 2017 men har ytterligere budsjettmidler i 2018. Dette fremkommer med et budsjettall for 2018 og en kommentar i merknadsfeltet.

	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik	Budsjett 2018	Merknad
15013 Velferdsteknologi	274 124	183 183	-90 941	2 547 814	OK
15032 Identitetshåndtering	93 088	0	-93 088	200 000	OK
15039 KGV konkurranse-gjennomføringsverktøy	34 576	0	-34 576	750 000	OK
43009 EPC investeringer	2 074 351	974 392	-1 099 959	1 500 000	OK
43043 Utbedringer Sannidal skole	14 478 399	11 842 349	-2 636 050	20 000 000	OK
43067 Båt skjærgårdstjenesten	2 937 750	-800 000	-3 737 750	3 300 000	OK
43090 Gatelys-utskiftning-EPC	330 979	0	-330 979	3 000 000	OK
43105 Sannidal u-skole ventilasjon	3 832 141	3 106 241	-725 900	2 000 000	OK
43117 Brann og sikkerhetsutstyr kommunale bygg	433 765	362 362	-71 403	300 000	OK
43140 Rehabilitering Jernbanebygget	64 574	6 866	-57 708	482 640	OK
43143 UPS pasientalarm Marienlyst	141 250	0	-14 250	350 000	OK
43156 Oppgradering Tårnbryggeveien	31 558	-325 000	-356 558	425 000	OK
46009 Investeringer renseanlegg	127 539	79 435	-48 104	2 500 000	OK
Overskridelser som har budsjettdekning i 2018 (i hovedsak grunnet i sak 14.12 om budsjettreduksjoner med rebudsjettering fra 2018)			-9 297 266	37 355 454	
15006 Innfordringssystem	533 079	523 556	-9 523	0	Rapporteres/behandles 1. tertial 2018
43049 Utvidelse-forsterkning Barthebrygga	11 039 064	10 787 819	-251 265	0	Rapporteres/behandles 1. tertial 2018
43082 Sannidal u-skole	95 102	85 683	-9 419	0	Rapporteres/behandles 1. tertial 2018
43096 Infrastruktur Kirkebukta	645 970	0	-645 970	0	Rapporteres/behandles 1. tertial 2018
43129 Kilsledning (Kil-Kragerø)	18 821 521	15 372 977	-3 448 544	0	Rapporteres/behandles 1. tertial 2018
43152 Utbedring avvik tilfluktsrom	2 139 124	1 000 000	-1 139 124	1 000 000	Rapporteres/behandles 1. tertial 2018

	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Avvik	Budsjett 2018	Merknad
43508 Åsvik ferjekai	781 131	0	-781 131	0	Rapporteres/behandles 1. tertial 2018
46030 Containerbil renovasjon	1 035 000	0	-1 035 000	0	Rapporteres/behandles 1. tertial 2018
46031 Tilbringerbil renovasjon	150 000	0	-150 000	0	Rapporteres/behandles 1. tertial 2018
Overskridelser 2017 som i hovedsak er dekket av øvrige ubrukte samlede lånemidler eller andre inntekter i investeringsregnskapet			-7 469 976	1 000 000	

Avviket på 9,3 mill. i første delen av tabellen skyldes i hovedsak for stor nedskalering pr 14.12.2017 på noen prosjekter. Som det fremgår har disse prosjektene tilstrekkelig dekning i 2018.

Overskridelsene i andre delen av tabellen, 7,5mill, og som ikke har budsjettdekning eller tilstrekkelig budsjettdekning i 2018, vil måtte bli finansiert gjennom vedtak knyttet til 1. tertial 2018.

INNTEKTER I INVESTERINGSREGNSKAPET

Inntekter i investeringsregnskapet er med på å finansiere det totale investeringsregnskapet, eventuelt blir det avsatt til fond hvis budsjettet tilsier det. I 2017 ble det ikke avsatt til fond ettersom investeringsregnskapet ble avsluttet med et mindre udekket beløp som medførte strykninger av budsjetterte avsetninger. Tabellen viser rene investeringsprosjekter hvor inntektene går med til å dekke det totale investeringsregnskapet.

Kommunens langsiktige finansielle investeringer er det ikke anledning til å lånefinansiere og må finansieres av andre inntekter i investeringsregnskapet eller av fond.

Oversikt over inntekter utover budsjettet som har gått med til å dekke investeringer som ikke kan dekkes av lånemidler:

Overføring fra driftsregnskapet	2 021 110
Øvrig tomtsalg	2 364 368
	4 385 478
Rådmannen vil at disse frie midlene fra investeringsregnskapet skal finansiere utgifter som i.h.t lov og forskrift ikke kan finansieres med lån:	
884 Egenkapitalinnskudd KLP	2 075 859
007 Differanse mellom våre avdrag til Husbanken og innbetalt fra Startlån kunder	199 527
	2 275 386
Resterende frie inntekter som inngår i den totale finansieringen etter at 2,275 mill. er dekket iht. linjene over.	2 110 092

Det er i 2017 mottatt 12,028 mill i erstatning for det nedbrente Kil renseanlegg. Av erstatningssummen er det i 2017 brukt 5,233 mill til gjenoppbyggingen i 2017. Differansen mellom erstatningen og forbrukt pr 31.12.2017, 6,795 mill finansierer det øvrige investeringsregnskap i 2017. Ved 1. tertial 2018 blir derfor dette prosjektet tilført tilsvarende midler.

3. BRUTTO OG NETTO DRIFTSRESULTAT

BRUTTO DRIFTSRESULTAT

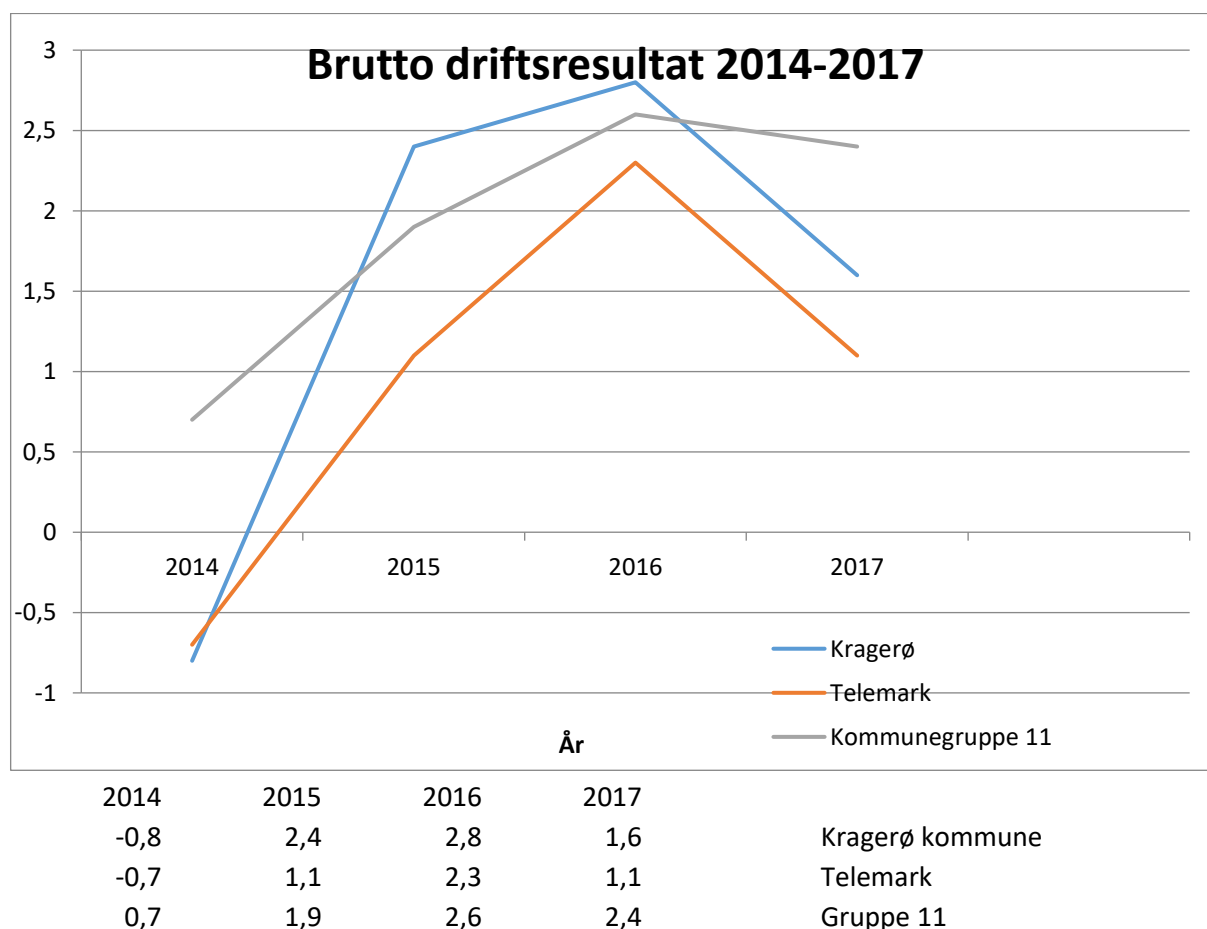
Brutto driftsresultat fremkommer som alle inntekter minus alle driftsutgifter (inkludert avskrivninger), men før finansutgifter/inntekter. Bruk og avsetning til fond er ikke med i brutto driftsresultat. Slik har brutto driftsresultat vært de siste årene:

	2017	2016	2015	2014
Positivt brutto driftsresultat	15,3 mill	25,0 mill	20,4 mill	
Negativt brutto driftsresultat				-6,8 mill
Avskrivningenes andel av brutto driftsresultat	46,1 mill	40,7 mill	39,5 mill	39,3 mill

Brutto driftsresultat gir uttrykk for kommunens evne til å betjene lånegjeld, evne til å finansiere deler av årets investeringer over driftsresultatet samt evne til å avsette midler til senere års bruk.

Slik fremkommer brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter de siste 4 årene sammenlignet med Telemarks kommunene og kommunene i kommunegruppe 11 som Kragerø tilhører i KOSTRA sammenheng.

I brutto driftsresultat ser man bort fra finansresultatet (renteinntekter, renteutgifter, betalte låneavdrag og mottatte avdrag på utlån. Derimot tas avskrivninger med som en kostnad.

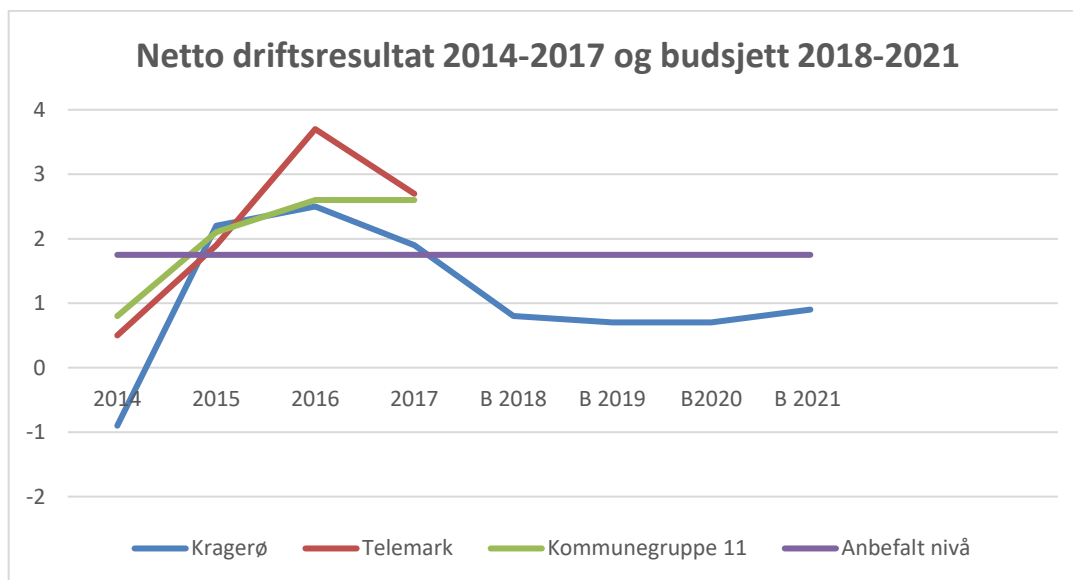
NETTO DRIFTSRESULTAT

MÅL 2018 - 2021	Tiltak
Kommunens tjenesteyting baserer seg på en sunn og bærekraftig økonomi	Netto driftsresultat skal minst være på anbefalte 1,75 % til disposisjonsfondet har nådd en størrelse på 5 % av brutto driftsinntekter.

Netto driftsresultat fremkommer som alle inntekter minus alle driftsutgifter inkludert finansinntekter og finansutgifter. Avskrivninger er ikke med i netto driftsresultat. Avskrivninger elimineres i det fullstendige driftsregnskapet, men isteden blir avdrag på lån betraktet som en finansutgift som i denne sammenheng erstatter avskrivningene. Bruk og avsetning til fond er ikke med i netto driftsresultat. Slik har netto driftsresultat vært de siste årene:

	2017	2016	2015	2014
Positivt netto driftsresultat	18,6 mill	22,7 mill	18,9 mill	
Negativt netto driftsresultat				-7,4 mill
Avdragenes andel av netto drifts- resultat	29,5 mill	29,2 mill	26,0 mill	25,3 mill

Slik fremkommer netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter de siste 4 årene sammenlignet med Telemarks kommunene og kommunene i kommunegruppe 11 som Kragerø tilhører i KOSTRA sammenheng.

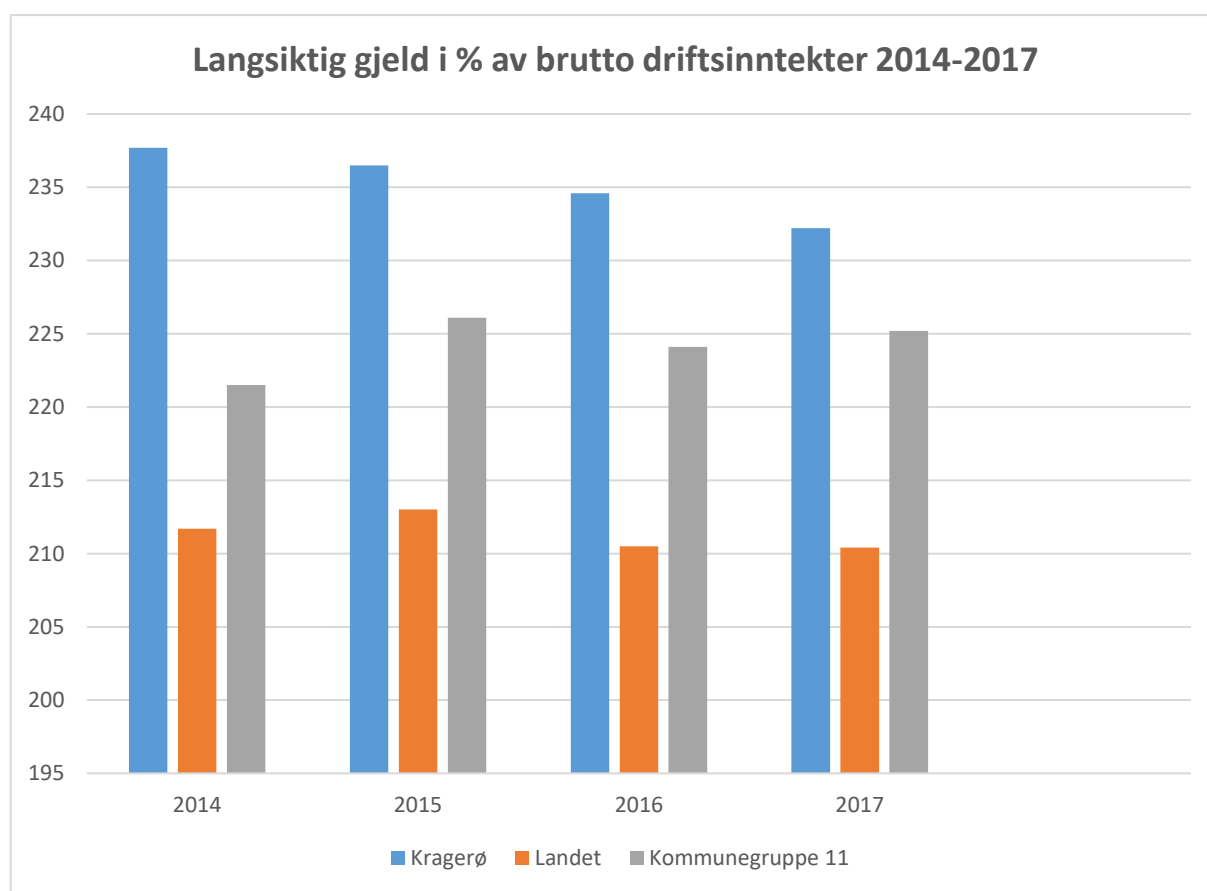
Godt resultat både for sammenlignbare kommuner og Kragerø de tre siste årene hvor alle ligger over de 1,75 % som myndighetene sier indikerer en sunn kommuneøkonomi.

Som det fremgår av grafen, ligger budsjettet for Kragerø kommune de kommende årene under anbefalte 1,75 % netto driftsresultat.

4. GJELD, RENTER OG AVDRAG

GJELD, RENTER OG AVDRAG

MÅL 2018 - 2021	Tiltak
Kommunens tjenesteyting baserer seg på en sunn og bærekraftig økonomi	1 Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal hvert år nærme seg gjennomsnittsverdiene for kommunegruppe 11 og være lik gjennomsnittet i 2020

2014	2015	2016	2017	
237,7	236,5	234,6	232,2	Kragerø kommune
211,7	213	210,5	210,4	Landet
221,5	226,1	224,1	225,2	Gruppe 11

Fra 2014 og frem til 2017 har Kragerø hatt en nedgang på 2,3 % i tråd med målene og indikerte måltall. Vår kommunegruppe 11 har i samme tidsperiode hatt en oppgang på 1,7 %

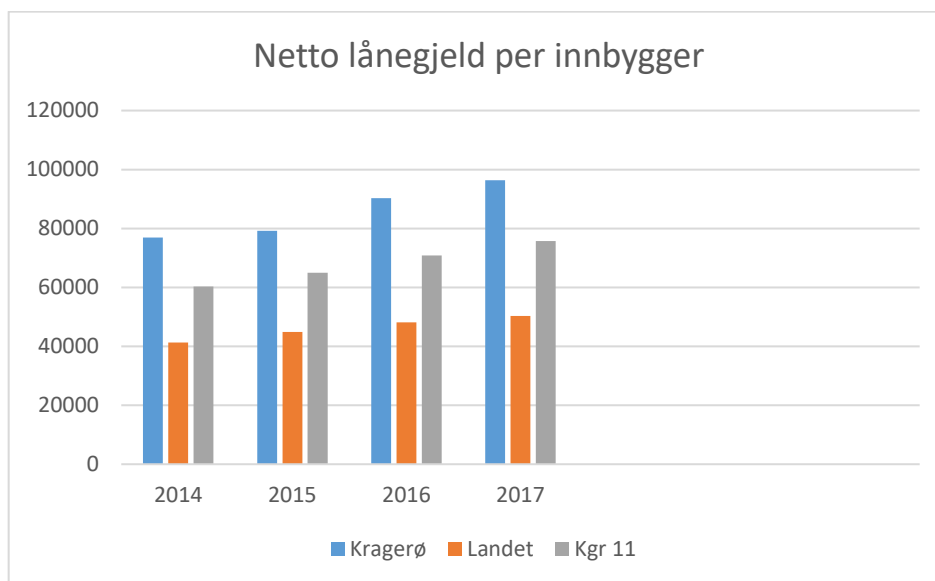
At fremtidige pensjonsforpliktelser (1 160 mill kr) i dette oppsettet er med som langsiktig gjeld, medfører at prosenten blir høy.

Vår langsiktige gjeld 1.1.2018 inkludert pensjonsforpliktelser er på 2 221 mill kr. Ordinær langsiktig gjeld er på 1 060 mill kr. Hvis vi skulle ligge på samme nivå som kommunegruppe 11, måtte ordinær langsiktig gjeld ligge på 992 mill kr, dvs. 68 mill lavere enn den gjør i dag.

Selv om trenden er positiv for Kragerø kommune og i tråd med målene, er det likevel et faktum at det til dels er et resultat av forsinkede investeringer. Utfordringen i 2018 vil være å fordele opphopningen av ikke utførte investeringer sammen med nye vedtatte investeringer på en slik måte at bærekraftig utvikling på lånegjelden oppnås.

NETTO LÅNEGJELD PER INNBYGGER

Stagnasjon og nedgang i folketallet er alvorlig med tanke på at gjeldsbyrden skal betjenes i årene fremover. Innbyggertilskuddet er det viktigste element i rammeoverføringene fra staten. Denne statistikken viser en dårligere utvikling enn foregående statistikk

2014	2015	2016	2017	
76894	79169	90255	96397	Kragerø kommune
41344	44840	48110	50366	Landet
60254	65010	70894	75742	Gruppe 11

Kragerø kommunes nettogjeld har vokst med 25,4 % i disse fire årene, mens alle landets kommuner har vokst med 21,9 % og for kommunegruppe 11 har økningen vært på 25,7 %.

Her må det tas i betraktning at landets befolkning har øket med 4,4 % disse årene mens Kragerøs befolkning har stått stille og har sågar en liten nedgang. Dette understøtter konklusjonen i tabellen over «netto langsiktig gjeld i % av brutto driftsinntekter» som slår fast at Kragerø er på riktig vei mot redusert gjeld.

Slik har utviklingen på renter og avdrag vært de siste årene:

Renter og avdrag	Regnskap 2017	Budsjett 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Gjeld ved utgangen av året	1 059,7 mill		1 001,8 mill	966,3 mill
Avdrag på gjeld	29,5 mill	29,4 mill	29,2 mill	26,0 mill
Renteinntekter	3,031 mill	2,804 mill	3,856 mill	4,098 mill
Rentekostnader	16,098 mill	17,363 mill	17,566 mill	18,962 mill
Netto renteutgifter	13,067 mill	14,559 mill	13,710 mill	14,864 mill

Tabellen illustrerer godt at selv om gjelden øker noe og renteinntektene har blitt mindre, har netto rentekostnad gått ned i tråd med renteutviklingen de siste årene.

Utviklingen av lånegjelden gjennom 2017

	1.1 2017	30.4 1 tertial	31.8 2. tertial	31.12 årsslutt
Total lånegjeld	1 001 938 451	1 074 343 631	1 073 893 211	1 059 696 092
Rentebindingstid	1,76 år	2,25 år	1,94 år	2,4 år
Vektet gjennomsnittrente	1,60 %	1,55 %	1,54 %	1,63 %
Kapitalbinding	2,30 år	2,97 år	2,62 år	3,06 år

Rentebindingstid

Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige rentebindingstid. Tallet viser hvor lenge renten på sertifikat, lån og obligasjoner i porteføljen er fast, hensyntatt alle kontantstrømmer (rentebetalinger, avdrag og hovedstol). Dersom en låneportefølje uten avdrag og årlige rentebetalinger har rentebindingstid på 1 betyr det at porteføljen i gjennomsnitt har en rentebinding på 12 måneder.

Rentebindingstid er en kontantstrøm basert nøkkeltall og benyttes fremfor durasjon som er basert på markedsverdier. Ved årsskiftet har kommunens renteportefølje en rentebindingstid på 2,4 år.

Vektet gjennomsnittrente

Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kupongrente, effektiv rente vil avvike noe. Ved sammenligning mot referanserente må det tas hensyn til durasjon og rentesikringsstrategi.

Kapitalbinding

Måltallet angir porteføljens vektete gjennomsnittlige kredittbinding. Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før renter, avdrag og hovedstol er nedbetalt eller forfalt til betaling. Desto høyere tall, desto mindre refinansieringsrisiko har porteføljen alt annet like.

Kommunen vurderer at rentbunnen ble nådd sommeren 2016. Dette reflekteres i at rentebindingstiden og kapitalbindingen gradvis økes. Kommunen har derfor sikret seg noe mer langsiktige lån og ved årsskiftet til en fortsatt lav vektet gjennomsnittrente, 1,63 %, opp bare 0,03 % fra forrige årsskiftet og med lengre både rentebindingstid og kapitalbindingstid enn tidligere.

Ved årsskiftet:

Fordeling	Saldo	% vis av total
Rentebinding over 1 år (fastrente)	612 822 560	57,83 %
Rentebinding under 1 år (flytende)	406 449 183	38,36 %
Sum rentebinding	1 019 271 743	96,19 %
Flytende rente (p.t. vilkår)	40 424 349	3,81 %
Sum total	1 059 696 092	100,00 %

Porteføljen og markedsrenter på rapporteringstidspunkt – 31.12.2017 (Rentene er justert for kredittmargin (påslag), og indikerer derfor faktiske lånerenter for norske kommuner)

Vektet gjennomsnittrente Kragerø kommune	P.T KBN	Norges Bank (styringsrenten)	3 mnd	6 mnd	3 år	5 år
1,63 %	1,50 %	0,50 %	1,00 %	1,06 %	1,07 %	1,97 %

Kragerø kommunes långivere:

Kommunalbanken	65,6 %	695 mill
DNB Markets	16,0 %	170 mill
Danske Bank Markets	13,4 %	142 mill
Husbanken	4,2 %	45 mill
KLP	0,8 %	8 mill

Gjennom året er det gjennomført 5 refinansieringer/nye låneopptak av til sammen 479,8 mill. Foruten aktørene ovenfor, har kommunen i året hatt lån fra Sparebank 1 Markets og Nordea Markets.

Vurdering av refinansieringsrisiko

Kommunen må refinansiere følgende lån i 2018:

6.4.	141,700 mill.
28.8	<u>255,000 mill.</u>
	396,700 mill.

På bakgrunn av at kommuner ikke kan gå konkurs i Norge, anses refinansieringsrisikoen som helt marginal, spesielt nå hvor kommunene har blitt mer aktive både innen sertifikatlånmarkedet og obligasjonslånmarkedet i tillegg til de to tradisjonelle aktørene overfor kommunene, Kommunalbanken og KLP kommunekreditt. I den siste «finanskrisen», 2008 og 2009, var det nettopp sertifikatmarkedet som kommunen måtte gå til da Kommunalbanken kortsiktig (2-3 mnd) hadde problemer med å innfri kommunenes lånebehov.

Ingen aktører i markedet har signalisert mangel på kortsiktig kapital hverken i nåtid eller fremtid.

Skulle en slik situasjon likevel oppstå, står kommunen i første rekke til å oppnå finansiering slik nedenforstående rating skulle tilsi. En eventuell ustabil finansiell situasjon vil berøre låntakere med høy sikkerhet minst.

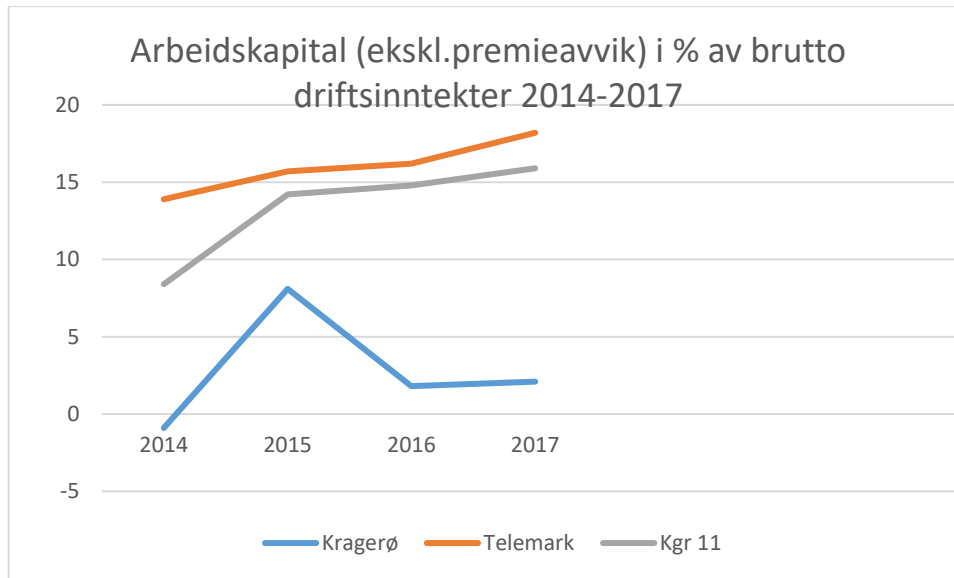
Standard&Poor's ratingskala med noen norske selskaper med rating fra selskapet:

AAA	Staten, Oslo kommune	(topp rating)
AA+		
AA		
AA-	Fjellinjen	
A+	Statnett, DNB, Statoil	
A	Gjensidige, Telenor	
A-	Statkraft, KLP	
BBB+	Storebrand Liv	
BBB	Norsk Hydro, Yara	
BB-		
B+		
B	SAS	
B-		
CCC+	Norske Skog, PGS	
CCC		
CCC-		
CC		
C		
D		

Det er grunn til å tro at norske kommuner vil komme godt ut av en slik rating, jf. Oslo kommunes topprating.

Renten kan imidlertid endre seg i en ustabil situasjon, men en slik eventuell renteendring som følge av ustabil situasjon vil også ha omtrent samme innvirkning på all langsiktig kapital.

5. LIKVIDITET OG ARBEIDSKAPITAL

2014	2015	2016	2017	
-0,9	8,1	1,8	2,1	Kragerø kommune
13,9	15,7	16,2	18,2	Telemark
8,4	14,2	14,8	15,9	Gruppe 11

Arbeidskapitalen (tilgjengelig omløpsmidler) har vært svak for Kragerø kommune de siste årene. Fra å være negativ i 2014 har den bedret seg noe de siste årene, men vi ligger langt under sammenlignbare kommuner og kommunene i Telemark.

Fra balanseregnskapet pr 31.12.2017 kan vi hente følgende tall:

Sum likvide omløpsmidler (ekskl. premieavvik)	kr 165 132 726
Sum kortsiktige gjeld (ekskl. premieavvik)	<u>kr 144 841 942</u>
Likviditet	<u>kr 20 290 784</u>

Ubrukte lånemidler ved årsskiftet beløper seg til 0 mill.kr.

FINANSIERINGSSTRUKTUR OG SOLIDITET

Finansieringsstrukturen viser sammensetningen av kommunens kapitalkilder (anskaffelse av kapital) og hvordan eiendelene (kapitalanvendelsen) er finansiert. Et krav til en god finansieringsstruktur er at anleggsmidlene og de minst likvide omløpsmidlene bør være finansiert av langsiktig kapital (summen av egenkapital og langsiktig gjeld).

$$\text{Finansieringsgrad 1} = \frac{\text{Anleggsmidler} + \text{minst likvide omløpsmidler}}{\text{Langsiktig kapital (egenkapital + langsiktig gjeld)}}$$

er i Kragerø for 2017 på 0,93 (0,99 i 2016)

For å ha god finansieringsstruktur bør finansieringsgraden være mindre enn 1,0. Kragerø kommune er på riktig side av måltallet.

Finansieringsgrad 2 = $\frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}}$

er i Kragerø for 2017 på 1,47 (1,49 i 2016)

Finansieringsgrad 2 viser i hvor stor grad kortsiktig kapital benyttes til å finansiere omløpsmidlene. Bør være større enn 2 og ikke mindre enn 1.

Kragerø kommune har en egenkapital på 10,9 mill. kr (negativ med 44,2 mill i 2016)

Den reelle egenkapitalen er langt større ettersom Kragerø Energi Holding AS kun er ført opp i balansen med aksjekapitalen 10 mill. kr, mens verdien trolig ligger på mellom 100 – 250 mill. kr.

Kommunen eier også en rekke eiendommer og anlegg som kan ha en større verdi enn det som er oppført i regnskapet. I kommunalt regnskap er det ikke anledning til å skrive opp verdien på anleggsmidler.

6. FORDELING 2015-2017 PÅ VIRKSOMHETSOMRÅDER (KOSTRA)

Tabellen viser brutto driftsutgifter pr tjenesteområde som en indikasjon på satsningsområdet til kommunen. Når inntektene dermed ikke er tatt med (brukerbetaling og refusjoner), viser tabellen ikke kommunens egenfinansiering og fordeling av ressurser.

Tabellen viser brutto forbrukte økonomiske ressurser fordelt i % av 100 %. Økning fra 2015 til 2017 er markert med fargen og reduksjon fra 2015 til 2017 er markert med fargen

Tjenester	2015	2016	2017
Politisk styring	0,6	0,6	0,7
Kontroll og revisjon	0,2	0,2	0,2
Administrasjon	4,9	5,2	3,9
Forvaltningsutgifter eiendomsforvaltning	0,3	0,2	0,1
Administrasjonslokaler	0,4	0,5	0,5
Diverse fellesutgifter	0,1	0,1	0,0
<i>Sum administrasjon og styring</i>	6,4	6,8	5,4
Førskole	8,1	7,9	8,1
Styrket tilbud til førskolebarn	0,7	0,8	0,9
Førskolelokaler og skyss	0,8	0,7	0,6
<i>Sum barnehage</i>	9,6	9,4	9,6
Grunnskole	14,8	14,6	15,0
Skolefritidstilbud	1,4	1,4	1,4
Skolelokaler	2,7	2,7	1,5
Skoleskyss	0,6	0,6	0,6
Voksenopplæring	1,6	1,6	1,7
<i>Sum grunnskoleundervisning</i>	21,2	21,0	20,2
Aktivitetstilbud barn og unge	0,2	0,2	0,3
Kulturminneforvaltning	0,0	0,0	0,0
Bibliotek	0,5	0,6	0,6
Kino	0,4	0,4	0,4
Museer	0,1	0,0	0,1
Kunstformidling	0,3	0,2	0,2
Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	0,3	0,2	0,2
Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	0,6	0,5	0,5
Musikk- og kulturskoler	0,6	0,6	0,6
Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kultur- og idrettsbygg	0,3	0,4	0,2
Kommunal kulturbygg	0,0	0,0	0,0
<i>Sum kulturformål</i>	3,3	3,2	3,1
Barnevernstjeneste	0,9	0,9	1,2
Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert i barnevernet	0,6	0,6	0,7
Barnevernstiltak når barnet er plassert i barnevernet	2,9	3,5	3,9
<i>Sum barnevernstjeneste</i>	4,4	5,1	5,8
Helse og omsorgstjenester i institusjon	5,8	6,0	6,4
Helse og omsorgstjenester til hjemmeboende	20,9	20,5	22,2

Tjenester	2015	2016	2017
Akutthjelp helse- og omsorgstjenester	0,0	0,3	0,4
Institusjonslokaler	0,7	0,7	0,6
Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjenester	0,9	0,8	0,9
Annet forebyggende helsearbeid	0,2	0,1	0,1
Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse	1,1	1,1	1,2
Diagnose, behandling, re-/habilitering	3,1	2,9	3,0
<i>Sum helse og omsorg</i>	32,7	32,5	34,8
Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	1,4	1,6	1,6
Tilbud til personer med rusproblemer	0,4	0,3	0,4
Kommunalt disponerte boliger	1,9	1,8	1,8
Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	0,2	0,2	0,2
Introduksjonsordningen	0,9	1,1	1,3
Kvalifiseringsordningen	0,2	0,2	0,2
Ytelse til livsopphold	3,1	2,7	2,9
Bistand til opprettelse av egen bolig	0,2	0,1	0,4
<i>Sum sosialt arbeid og arbeidsmarkedstiltak</i>	8,3	8,1	8,8
Kommunale veier	1,3	1,3	1,0
Rekreasjon i tettsted	0,2	0,2	0,1
Produksjon av vann	0,6	0,6	0,5
Distribusjon av vann	1,2	1,1	0,7
Avløpsrensing	1,0	1,2	1,0
Avløpsnett/innsamling av avløpsvann	1,4	1,1	0,9
Tømming av slamavskillere	0,3	0,3	0,3
Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall	2,7	2,4	2,0
Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak	0,2	0,2	0,1
<i>Sum tekniske tjenester</i>	8,8	8,5	6,6
Forebygging av branner og andre ulykker	0,2	0,2	0,2
Beredskap mot branner og andre ulykker	1,4	1,4	1,4
<i>Sum brannvern og beredskap mot ulykker</i>	1,6	1,6	1,6

Tjenester	2015	2016	2017
Plansaksbehandling	0,2	0,2	0,3
Bygge- delings og seksjoneringsarbeid	0,4	0,5	0,5
Kart og oppmåling	0,3	0,3	0,3
Naturforvaltning og friluftsliv	0,5	0,5	0,6
<i>Sum forvaltning, byggesak og friluftsliv</i>	1,5	1,5	1,7
Den norske kirke	0,7	0,7	0,6
Andre religiøse formål	0,1	0,1	0,1
Gravplasser og krematorier	0,2	0,2	0,2
<i>Religiøse formål</i>	1,0	1,0	0,9
Kommunal næringsvirksomhet	0,2	0,2	0,5
Tilrettelegging og bistand til næringslivet	0,5	0,5	0,6
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næring	0,1	0,1	0,1
Samferdselsbedrifter/transporttiltak	0,4	0,4	0,1
Tjenester utenfor ordinært kommunal arbeidsområde	0,2	0,2	0,3
<i>Sum øvrige kommunale tjenester</i>	1,3	1,4	1,6
	100	100	100

7. ARBEID FOR Å SIKRE LIKESTILLING, INTEGRERING, TILGJENGELIGHET OG EN HØY ETISK STANDARD I KOMMUNEN

Likestilling

Temaer knyttet til likestilling i arbeidssammenheng er ofte knyttet til to temaer: deltidsarbeid og lønnspolitikk. Kragerø kommune arbeider målbevisst på begge disse områdene i den hensikt å redusere utilsiktede og uønskede kjønnsforskjeller i arbeidslivet.

I Kragerø kommune er 79 % av de ansatte kvinner, 21 % menn, kommunen er altså en typisk kvinnearbeidsplass ikke minst innenfor omsorgsyrkene.

57 % av de ansatte i Kragerø kommune jobber deltid, og av disse er 86 % kvinner. Det er viktig å merke seg at en god del av dette er frivillig deltid, selv om det fortsatt er utfordringer knyttet til ufrivillig deltid også i Kragerø.

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i Kragerø kommune i 2017 var 80 %, mot 78 % året før.

I løpet av de siste årene er det tatt grep for å redusere bruken av midlertidige ansettelse og fokus på heltidskultur. Statistikken under viser resultatene av dette arbeidet:

Statistikk på ansatte som har fått økt fast stilling i løpet av 2017:

- 58 av de faste ansatte i deltidsstilling fikk økt sin stilling i Kragerø kommune i 2017.
- 35 av de 58 personene fikk økt opptil 90-100 % stilling.

I kommunens lønnspolitiske plan er nedfelt følgende:

«...Lønnspolitikken skal bidra til at kvinner og menn skal ha lik lønn for likeverdig arbeid» Og-
«.....det er et mål at utilsiktede lønnsforskjeller innenfor sammenlignbare grupper skal utjevnes...»

Disse målene/prinsippene skal sammen med øvrige mål og føringer benyttes under lokale lønnsforhandlinger og ved innplassering av en stillings lønn. Ved utgangen av 2017 var den faktiske lønnsforskjellen mellom kvinner og menn i 100 % stillinger ca. kr.12.500 i menns favør. Dette er tall inkl. tillegg; totalt årslønn. Kvinners grunnlønn økte med 3,3 % mot menns 2,7 % fra 2016 til 2017. Differansen er redusert sammenlignet med året før, noe som indikerer en villet utvikling. Årsakene til differansen er sammensatte og vil fortsatt være gjenstand for vurdering ved kommende forhandlinger. Likelønn og likestilling var et av argumentene da vi økte grunnlønnen for sykepleier og helsefagarbeidere ved lokale forhandlinger i 2017.

Integrering

Kragerø kommune har bosatt mange flyktninger de siste 20 årene. Gjennom vår egen virksomhet Kompetanse- og integrering har kommunen spisskompetanse, og tilstrekkelige statlige midler til å drive godt integreringsarbeid både blant kommunens tjenestemottakere (skole, barnehage m.m) så vel som blant nyansatte. Årlig jobber flere flyktninger på praksisplasser eller språktreningsplasser i kommunen. Antall løpende slike plasser er det lagt opp til å rapportere på gjennom tertialrapportene

Etikk

Kommunestyret behandlet i møte den 11.5.2017 egen sak kalt «*Etisk kompetanseheving*» i kommunen». Kommunestyret hadde selv, i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2017, bedt om få seg forelagt saken. Innholdet i saksframlegget og vedtaket får en kjennskap til ved å følge nedenstående lenke: K-sak 39/17 Etisk kompetanseheving i Kragerø kommune

Med basis i ovennevnte vedtak er kommunens etiske retningslinjer, jf. reglementets pkt. 2 omhandlende åpenhet, nylig oppdatert og supplert med følgende formulering:

«Sosiale medier preges av uformell kommunikasjon, linjene mellom politiske prosesser, arbeidsliv og privatliv viskes ut, spredningen av informasjon går raskt og lukkede områder for informasjonsdeling er kanskje ikke så sikret for innsyn som man tror. Det er viktig med en profesjonell kommunikasjon i arbeidet vi utfører. Dette innebærer at kommunikasjonen:

- *Er redelig, ærlig og åpen*
- *Ivaretar taushetsplikt*
- *Benytter sikre medier ved håndtering av fortrolig informasjon.*

Spesielt stilles det krav til bevissthet rundt politikeres og ansattes kommunikasjon i arbeidet med mer sårbare grupper, som barn og andre mottakere av kommunale tjenester.»

I samsvar med kommunestyrets vedtak ble Kragerø kommune tidlig på ettersommeren 2017 innmeldt i Transparency International Norge (TI).

Kort tid etter at medlemskapet var en realitet, anmodet kommunen TI om bistand å bedre kompetansen med sikte på forebygge uetisk atferd og korrupsjon. Det ble inngått avtale om gjennomføre 2 separate opplæringsøkter for henholdsvis administrative ledere og kommunestyrets medlemmer.

Opplæringsaktivitetene er gjennomført. Disse fant riktignok først sted 18. januar 2018.

Både ordfører og rådmannen har planer for videre oppfølgingsaktiviteter i politiske og administrative fora, jf. forutsatte aktiviteter beskrevet i kommunestyrets vedtak av 11. mai 2015 punktene 3-7.

8. INTERNKONTROLL I KRAGERØ KOMMUNE

Internkontroll består i å sikre at vi til enhver tid planlegger, organiserer, utfører og vedlikeholder våre aktiviteter i samsvar med lover og forskrifter. Kragerø kommune benytter det elektroniske styringsverktøyet QM+, som gjør det mulig for oss å gjennomføre risikoanalyser, melde og behandle avvik, ta ut statistikk, utarbeide og lagre prosedyrer, samt gjennomføre internrevisjon i ett og samme system. Til sammen mer enn 1100 dokumenter befinner seg i dag i QM+, deriblant kommunens HMS-håndbok og Kvalitetshåndbok.

Med nær 1000 brukere, har det vært en utfordring å sikre opplæring av alle ansatte, at kompetansen vedlikeholdes og at systemet brukes hensiktsmessig. 2017 har derfor vært et år der QM+ har blitt «revitalisert», både innholdsmessig, strukturelt og kompetansemessig.

Varsling

Kragerø kommune har ikke hatt noen registrerte varslingssaker i 2017.

Beredskap

2017 var preget av uvanlig stor aktivitet på beredskapsfeltet. Dette skyldes primært 2 forhold; tilsyn fra Fylkesmannen og ny organisasjonsstruktur i kommunen. Vi er derfor glad vi ikke hadde ekstraordinære hendelser dette året, men kunne konsentrere virksomheten om overordnede saker.

I løpet av året ble det utarbeidet Plan for kriseledelse, Overordnet beredskapsplan, Plan for samfunnssikkerhet og beredskap, EPS-plan (Evakuerte- og pårørendesenter) og Plan for atomsikkerhet. Som følge av tilsynet ble også Plan for helsemessig og sosial beredskap og Beredskapsplanverket innen skole/barnehage revidert. Det ble også tatt initiativ til samarbeidsavtaler med frivillige på beredskapsfeltet.

Antallet ansatte som bl.a. skal håndtere publikumshenvendelser har vært for lite og gjort kommunen vår sårbar ved større hendelser. Vi har derfor prioritert å utvide antallet service-medarbeidere betraktelig og igangsatt opplæring av disse.

Vi deltok i 3 varslingsovelser i regi av fylkesmannen og gjennomførte en kommunal øvelse med bistand fra fylkesmannen.

Øvrig

Den viktigste økonomiske internkontrollen foregår gjennom 2. tertialrapporteringer pr år på det økonomiske området samt avleggelse av årsregnskap og årsberetning.

Rutiner ved personalavdelingen vedrørende utlønning og rutiner i økonomiavdelingen sikrer den daglige kontrollen på det økonomiske området.

9. INTERKOMMUNALT SAMARBEID MED BASE I KRAGERØ

Drangedal og Kragerø har et interkommunalt samarbeid om legevaktjenester lokalisert i Kragerø og hvor inntekter og utgifter relatert til dette er en del av Kragerø kommunes regnskap. Regnskap og kostnadsfordeling fremgår av Kragerø kommunes årsregnskap 2017.

Drangedal, Bamble og Kragerø har et interkommunalt samarbeid om kommunelege lokalisert i Kragerø og hvor inntekter og utgifter relatert til dette er en del av Kragerø kommunes regnskap. Regnskap og kostnadsfordeling fremgår av Kragerø kommunes årsregnskap 2017.

Vestmar barnevernstjeneste KF startet opp 1. mars 2017 som et interkommunalt samarbeid mellom Kragerø og Drangedal. Regnskap og kostnadsfordeling fremgår av Kragerø kommunes årsregnskap 2017.

Kommunestyrene i Kragerø og Drangedal har i 2017 vedtatt å utarbeide en samarbeidsavtale for felles skatteoppkreverfunksjon for Kragerø og Drangedal med kontorsted i Kragerø. Det forventes at nytt operativt skatteoppkreverkontor kan være i drift innen 1. juli 2018.

10. BETINGEDE UTFALL MED ØKONOMISKE KONSEKVENSER FOR KRAGERØ KOMMUNE

Kragerø kommune har ved årsskiftet ingen rettsaker eller varslede rettssaker som kan ha økonomiske konsekvenser for kommunen.

Det er i 2016 avdekket muggsopp i kommunens arkiver som skal deponeres hos IKA Kongsberg. Kostnaden med muggsanering kan beløpe seg fra 1 til 2 millioner, men blir ikke kostnadsført før muggsanering iverksettes. På nåværende tidspunkt er det usikkert når saneringen må gjennomføres.

Kragerø kommunale boligstiftelse har til vurdering om det kan ha forekommet overføringer fra stiftelsen til kommunen som kan være i strid med Lov om stiftelser (Stiftelsesloven).